

PLATFORMA
STRANKE “NAPRIJED” ZA LOKALNE IZBORE 2024. GODINE

Platforma za lokalne izbore 2024. godine

Sadržaj

1. Uvod
2. Politika i pravci djelovanja
3. Strateški ciljevi
4. Država i Ustav
5. Lokalna uprava i samouprava.

1. UVOD

Političku situaciju, danas, u Bosni i Hercegovini karakterišu brojna otvorena pitanja:

- Ustavna reforma-neuređen, skup i nefunkcionalan politički sistem,
- Znatna pad investicija i velika nesigurnost,
- Opstrukcije na putu ka članstvu u EU i NATO,
- Istorijsko naslijeđe složenih odnosa u regionu,
- Politička nestabilnost i osjetljivost po nekoliko važnih pitanja (Srebrenica, Rezolucija UN-a, Izborni zakon, članstvo u NATO-u),
- Neefikasna i nedosljedna borba protiv korupcije i nepotizma,
- Institucionalna neefikasnost i složenost u donošenju odluka,
- Osporavanje države i otežavanje rada njenih institucija,
- Pasivan odnos međunarodne zajednice kao garanta Dejtonskog Ustava,
- Geopolitičke okolnosti koje pogađaju i Bosnu Hercegovinu (rat u Ukraini).

Ali složenost odnosa i kriza nisu tragedija već šansa za iznalaženje najboljih rješenja. Podizanjem nivoa svijesti kod BH građana, jačanjem patriotizma, vraćati povjerenje u vlastite mogućnosti kako države tako i individualno-građana, te vlastitim radom i naporima obezbijediti mnogo veću egzistencijalnu i opću sigurnost građana cijele Bosne i Hercegovine.

BH tradicija zajedničkih vrijednosti, komplementarna su sa demokratskim vrijednostima Evrope, što nam dodatno uliva nadu i samopouzdanje, da na principima „jednakih šansi za sve“ gradimo bolju i sretniju budućnost. Procese migracija pokrenuti u pozitivnom pravcu, mladima dati šansu u svakom segmentu života.

Stoga, ne postoji niti jedan razlog u pogledu 1000-godišnje tradicije Bosne i Hercegovine koji bi upućivao na sumnju u temelje današnje Bosne i Hercegovine kao buduće nam moderne i stabilne Evropske države.

Naše opredjeljenje je da stranka „NAPRIJED“ bude jedan od političkih faktora za provođenje zacrtanih politika na lokalnom nivou, jer se dosadašnji populizam pokazao neefikasnim.

Svaka lokalna zajednica ima svoje posebnosti ali ujednačenim pristupom se po prvi put definišu politike lokalnog razvoja na temelju recepta primjenjenog u praksi i koji se pokazao veoma efikasnim.

Sve politike lokalnog razvoja će se zasnivati na principima jednakih šansi u različitosti mogućnosti. Stoga će se definisati univerzalni ciljevi, ostavljajući mogućnost dodatnih ciljeva specifičnih za pojedine lokalne zajednice.

2. POLITIKA

Ovom Platformom za Lokalne izbore definišemo politike kao BORBU:

- Protiv nepravde-pravdom, istinom i dostojanstvom,
- Protiv siromaštva-zapošljavanjem i
- Protiv neznanja-znanjem i obrazovanjem.

U ova tri područja se mogu uokviriti sve politike koje bi mogli definisati kao politike kojima želimo pokrenuti procese u pozitivnom pravcu u svim oblastima, kojima je za cilj sretni građani u lokalnoj zajednici, a time i državi Bosni i Hercegovini.

Nemoguća je misija posmatrati provođenje ovih politika na lokalnom nivou bez snažnog suporta viših oblika organizovanja države. Sinergija svih podrazumijeva dostizanje vizije i ostvarenje cilja, ali težište aktivnosti je na lokalnoj zajednici, uz otklanjanje prepreka na putu ka dostizanju cilja, uz korištenje poznatih, u praksi dokazano uspješnih alata za provedbu politika.

Političkim mešetarenjem diljem Bosne i Hercegovine, jačanjem nacionalizama, iskrivljavanjem slike o stanju u Bosni i Hercegovini i prikazujući je crnom, rušenjem i minimuma patriotizma te medijskim linčom svih pozitivnih procesa u Bosni i Hercegovini, dovedeni smo u stanje pred socijalnu eksploziju.

Želja neprijatelja Bosne i Hercegovine i jeste da upravljaju krizom u Bosni i Hercegovini, a ne da se krizni uzroci otklanjaju., te da se što duže „ostane“ u procesima u Bosni i Hercegovini.

Stoga ove tri politike su minimum za pokretanje procesa u pozitivnom smjeru, te se ove politike mogu ostvariti u slijedećim:

PRAVCIMA DJELOVANJA:

1. Prostorno uređenje,
2. Elektronska uprava,
3. Ekologija,
4. Ekonomija i zapošljavanje,
5. Kulturno-historijsko naslijeđe i turizam,
6. Kadrovski potencijal i mladi,

7. Kontinuiran rad na suzbijanju maloljetničke delikvencije i vršnjačkog nasilja i
8. Stalna briga za osobe sa invaliditetom i o djeci sa poteškoćama u razvoju.

Ovih osam pravaca djelovanja osiguravaju ostvarenje politika stranke „NAPRIJED“ na lokalnom nivou, ali i ostvarenje cilja, kao i dostizanje vizije.

U ovim pravcima djelovanja je sadržana većina željenih aktivnosti kojima obezbjeđujemo sretnije društvo.

Prostorno uređenje

Prostor je vrijedan, ograničen, najčešće neobnovljiv resurs kojeg dijeli veći broj korisnika, te stoga prostorno uređenje ima za cilj organizovati njegovo racionalno i optimalno korištenje. Prostorno uređenje obuhvaća uređenje naselja, privrednih i društvenih djelatnosti, mreža infrastrukturnih sistema - prometa, energetike, vodne infrastrukture, zatim zaštitu okoliša, prirodnih i kulturnih vrijednosti, u uslovima prirodnih i drugih prostornih ograničenja.

U narednom period naš fokus u oblasti prostornog uređenja bit će usmjeren na:

- Povećanje broja parking mjesta kroz izgradnju novih parking prostora na području općina,
- Nastavak uređenja vodotoka,
- Obezbjedenje prostornih kapaciteta u skladu sa potrebama privrednih subjekata i racionalnije korištenje prirodnih resursa,
- Maksimalno čuvanje i racionalno korištenje površina čija je namjena poljoprivredno zemljište,
- Podizanje kvaliteta poljoprivrednog zemljišta, različitim oblicima unapređenja (pristupni putevi, navodnjavanje i sl.),
- Provođenje efikasnih mjera zaštite zemljišta i šuma od dalje degradacije, elementarnih nepogoda, biljnih bolesti i požara,
- Rekonstrukcija i uređenje izletišta,
- Modernizacija i poboljšanje kvaliteta postojećih lokalnih saobraćajnica,
- Obezbjedenje kvalitetnog snabdijevanja vodom za piće na području cijele općine,
- Zaštita prostora na kojem su locirana potencijalna izvorišta, te rezervacija prostora za eventualnu izgradnju novih izvorišta i akumulacija,
- Obezbjedenje zaštite od velikih, poplavnih voda urbanih, privrednih, stambenih, infrastrukturnih objekata, kao i poljoprivrednih površina,
- Uređenja korita rijeke i njenih pritoka,
- Maksimalno moguće proširenje kanalizacionog sistema za prikupljanje i odvođenje komunalnih otpadnih voda na području općine kao i oborinske kanalizacije, te njihovo prečišćavanje,
- Unapređenje upravljanja otpadom.

Elektronska uprava podrazumijeva odsustvo korupcije u administraciji, jednake šanse svim građanima, efikasnu lokalnu upravu, ostvarenje prava iz domena lokalne samouprave i uprave na načinu uspostave principa i kriterija poznatih unaprijed, zaštitu ljudskog

dostojanstva, odsustvo redova, prihvatljiv nivo pravednosti u ostvarenju prava, transparentnost u radu administracije i lokalne vlasti, jačanje sistema socijalne pravde uz postojanje informatičkih baza podataka, veći stepen učešća građana u kreiranju politika lokalnog razvoja uz viši stepen informatizacije poslova lokalne uprave.

Ekologija kao pravac djelovanja u lokalnim okvirima znači, između ostalog, rješavanje vodosnabdjevanja, rješavanje otpadnih voda do te mjere da se u prirodu vraća potpuno čista voda nakon korišćenja, organizovanje odvoza čvrstog otpada od svakog domaćinstva, preradu svih otpadnih sirovina i reciklažu, promjenu svijesti kod građana u pogledu zaštite i ljubavi prema okolini, ovo ima svoju posebnu težinu u razvoju turističke ponude u Bosni i Hercegovini. Pitanje promjene odnosa prema selu, poljoprivredi, šumarstvu kroz održivi ambijent planskog korišćenja i održavanja prirodnih bogatstava, te zaštite prirode, čime bi se dao značajan zamah zapošljavanju NK radnika. Posebno pitanje uređenja urbanog dijela općinske infrastrukture, obnova fasada, uređenje i odgovoran odnos prema javnim dobrima, što će uveliko doprinjeti izgradnji ambijenta ugodnijeg življenja i razvoja turizma.

Ekonomija je najznačajniji strateški pravac djelovanja u ostvarenju politika „NAPRIJED“ u ovom istorijskom trenutku, obzirom na stepen razvoja BH društva. Razvojem lokalne infrastrukture gradi se ambijent za razvoj zanatstva i male privrede, kao i izgradnjom infrastrukture za poslovne zone. U ovoj oblasti je najšira lepeza djelovanja na lokalnom nivou. Strateški dokumenti razvoja Lokalna strategija razvoja, Regulacioni i prostorni planovi su baza za bilo kakvo ozbiljno djelovanje. U ovoj oblasti je najpotrebniji suport svih ostalih nivoa vlasti, kroz poticaje u raznim oblastima, poljoprivredi, privredi, proizvodnji, izvozu, barijere prekomjernom uvozu, berze poljoprivrednih proizvoda, garantovana otkupna cijena proizvoda definisana prije sjetve kao i stepen poticaja, funkcionisanje i stabilnost finansijskog sektora, emitovanje vrijednosnih papira investira se novac zarobljen u građana koji postaje vrijedniji, reforma lokalnog zakonodavstva u pogledu ostvarenja cilja i dostizanja vizije sretnije lokalne zajednice i pojedinca.

Posebno ćemo se zalagati za razvoj poljoprivrede i sela koji su veoma bitni za proizvodnju zdrave hrane, razvoj seoskog turizma i zapošljavanje mladih ljudi. Podsticaji u poljoprivredi će biti naš prioritet kao i doniranje poljoprivrednih mašina, sjemena, plastenika i sl.

Kulturno-historijsko naslijeđe i turizam je strateški pravac kojim se obezbjeđuje veća dinamika društva, kroz obezbjeđenje turističke ponude Bosne i Hercegovine u autentičnom obliku koji je jedini novi proizvod na turističkom tržištu, te je stoga neophodno obnoviti i staviti u funkciju sve potencijale KHS i naslijeđa, kroz njegovanje bosanske tradicije i kulture, KUD-ovi, ansambli, udruženja, time će se povećati protok turista kroz Bosnu i Hercegovinu i njene gradove, ali i ponijeti istina o Bosni i Hercegovini. Vrijednosti odbrambeno-oslobodilačkog rata se mogu takođe staviti u funkciju turističke ponude. Većim protokom turista dešavat će se značajne promjene u lokalnoj zajednici u pogledu odnosa prema okolini, mladim, standardu građana, trgovini i sl. Društvena nadgradnja je očigledno zapostavljena duži niz godina.

Kadrovski potencijal i mladi su strateški pravac u provođenju politika koji je najsnažniji potencijal Bosne i Hercegovine ako se pravilno organizira i iskoristi. Motivacija mladih za ostanak u Bosni i Hercegovini je krucijalno pitanje za opstanak zajednice.

Stipendije potrebnim zanimanjima, a kroz sinergiju sa obrazovnim institucijama i lokalnim institucijama razvoja obezbijediti potrebne kadrove za razvoj i upravljanje društvom.

Poticaaj samozapošljavanju, poticaaj za početak biznisa, sinergija socijalnih davanja i zapošljavanja, istinito i pravovremeno informisanje bez političke obojenosti, plansko obrazovanje u korelaciji sa potrebama privrede, planiranje i analize, neki su od poticaja mladima da putem hrabre vizije i jasno definisanog cilja, te izgradnje samosvijesti da su oni budući stubovi BH društva koji trebaju preuzeti odgovornost za dostizanje vizije i progresa, čime se postiže značajan tempo zapošljavanja mladih.

Kontinuiran rad na suzbijanju maloljetničke delikvencije i vršnjačkog nasilja je jedno od ključnih pitanja brige, odgoja i vaspitanja mladih naraštaja. Na suzbijanje ovih pojava nužno je uključiti širu lokalnu zajednicu, škole, nastavnike, pedagoge, psihologe, policiju, građane, a posebno roditelje i porodicu kao osnovnu ćeliju društva. Zabrinjavajuće je da su maloljetnička delikvencija i nasilje nad djecom u stalnom porastu u našem društvu, da u tom nasilju učestvuju i dječaci i djevojčice. Poražavajuća je činjenica da se takvo ponašanje i nasilje snima i putem društvenih mreža prenosi i podržava kao nešto što je dobro i poželjno i što se sugeriše i drugoj djeci da se tako ponašaju. Mislimo da se stalnim radom u porodici i školi može doprinijeti smanjenju ovakvog ponašanja djece, a preko vijeća roditelja uticati na roditelje čija su djeca sklona delikvenciji i nasilju prema svojim vršnjacima.

Stalna briga za osobe sa invaliditetom i o djeci sa poteškoćama u razvoju jer se radi o osobama kojima se mora posvetiti posebna pažnja. Takvim osobama je potrebno pružiti pomoć kod obrazovanja, liječenja, rehabilitacije, raznih pomagala, zapošljavanja i drugim materijalnim i finansijskim izdvajanjima. Posebnu pažnju treba posvetiti djeci sa poteškoćama u razvoju kroz:

- Stvaranje optimalnih uslova za kvalitetno obrazovanje i jednake mogućnosti za djecu s teškoćama u razvoju.
- Osigurati redovnu i sistematsku procjenu djece u inkluzivnom obrazovanju.
- Osigurati stručnost u radu sa učenicima sa poteškoćama u razvoju i pružiti im mogućnost nastavka obrazovanja u srednjoj školi.
- Nastavnike i stručne saradnike stručno osposobiti i pripremiti za rad sa djecom sa poteškoćama u razvoju.

3. STRATEŠKI CILJEVI

Stranka „NAPRIJED“ je definisala svoje opredjeljenje u pogledu strateških ciljeva. Moguće su promjene u pogledu prioriteta, jer se stekao dojam da zbog nemogućnosti značajnije Ustavne reforme Bosna i Hercegovina postaje zarobljenik iste dok se ekonomija stavlja u drugi plan. Došlo je vrijeme da se hrabro krene naprijed u pogledu ekonomske inicijative i progresa, uz reformisanje svih pratećih oblasti.

Stoga su naši strateški ciljevi slijedeći:

- Bosna i Hercegovina država svih njenih građana, koji je doživljavaju svojom domovinom bez obzira na etničku, nacionalnu, ideološku, vjersku i svaku drugu pripadnost,
- Bosna i Hercegovina makroekonomski održiva, održati stabilnost ekonomsku i monetarnu, povećati investicije u javno-privatnom partnerskom odnosu, restrukturirati ekonomiju u potpunosti, urediti sistem socijalne zaštite, kroz izradu baze podataka na jednom mjestu za sva socijalna davanja. Povećati transparentnost i informisanost, da se smanji korupcija i nepotizam, te zaštite ljudska prava,
- Bosna i Hercegovina jedinstven ekonomski prostor u svakom pogledu,
- Bosna i Hercegovina energetska stabilna i pouzdana, i infrastrukturno integrirana u evropski prostor,
- Domaća privreda ojačana i osposobljena za tržišnu utakmicu, te supstituciju uvoza,
- Stabilna systemska rješenja o pravima iz odbrambeno-oslobodilačkog rata, kao i socijalnih prava svih kategorija.

Strateški ciljevi lokalnog značaja su:

1. Poduzetnička infrastruktura,
2. Ekološka intenzivna aktivnost,
3. Podrška mladima,
4. Energetska efikasnost,
5. Inovativan rad-stalna poboljšanja,
6. Civilno društvo-bez političke obojenosti,
7. Odgovoran odnos prema javnim dobrima i zajedničkim vrijednostima.

4. DRŽAVA I USTAV

Ovo je Platforma za Lokalne izbore 2024. godine i njen sadržaj odražava lokalne probleme i pravce djelovanja. Međutim, istraživanja pokazuju da zabrinutost građana Bosne i Hercegovine za državom zauzima veoma visok stepen prioriteta. Iako postoji teza da se bavljenjem reformom Ustava Bosne i Hercegovine zapostavljaju životna pitanja ipak je neophodno precizno definisati stajalište stranke „NAPRIJED“ BiH u pogledu Ustava i budućnosti Bosne i Hercegovine.

Stajalište stranke „NAPRIJED“ BiH, je „građanski“ Ustav Bosne i Hercegovine u pogledu unutaršnjeg uređenja države, uz uvažavanje etničkih vrijednosti. Naći pravu mjeru između etničkog i građanskog kroz liberalizaciju odnosa, kao i viši stepen individualnih sloboda.

Stranka „NAPRIJED“ Bosna i Hercegovina će se zalagati za poseban status UN zaštićene zone Srebrenice, naročito nakon usvajanja REZOLUCIJE UN-a o genocidu u Srebrenici. To nije samo Ustavno-pravno pitanje, već prije svega moralno, i stranka „NAPRIJED“ Bosna i Hercegovina se nikada neće odreći posebnosti ove općine.

Pitanje statusa Grada Mostara smatramo rješivim. Jedinstven grad Mostar sa više općina kao jedinica lokalne uprave, uz poštivanje principa jednakosti za sve građane Mostara kao i svakog njegovog dijela. Ne prihvatamo bilo kakav oblik majorizacije bilo koga.

Posebnim zakonom o Distriktu Brčko, riješiti preostala pitanja koja će osigurati finansijsku samostalnost i stabilnost Distrikta Brčko, te predstavljanje u institucijama Bosne i Hercegovine, tj samostalno i bez uplitanja entiteta, pitanje funkcionisanja institucija vlasti Distrikta Brčko.

Ostala Ustavna pitanja u pogledu Ustavne reforme u Bosni i Hercegovini stajališta su stranke „NAPRIJED“ da nam treba Ustav Republike Bosne i Hercegovine, i otvoreni smo za konstruktivan dijalog o svim pitanjima:

- Implementacije presude „Sejdić-Finci“,
- Predsjednik umjesto Predsjedništva,
- Premijer umjesto predsjedavajućeg Vijeće ministara,
- Vlada Bosne i Hercegovine umjesto Vijeća ministara,
- Promjena poslovnika Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u smislu povećanja efikasnosti u radu, te onemogućavanje zloupotreba etničkog veta,
- Precizno definisati pitanje vitalnog nacionalnog interesa kojima bi se bavio Dom naroda Bosne i Hercegovine kako bi se spriječile nepotrebne blokade donošenja zakona,
- Nadležnosti države upotpuniti sa kategorijom podijeljenih nadležnosti i efikasnom koordinacijom za ispunjenje uvjeta na putu ka članstvu u EU i NATO,
- Snažne državne nadležnosti koje su neophodne da Bosna i Hercegovina preuzme evropsku ulogu,
- Osiguranje poštivanja ljudskih prava na cijeloj teritoriji države, a sigurnost življenja podići na znatno viši nivo,
- Policiju reformisati u skladu sa evropskim principima i snažnijom korelacijom sa lokalnom zajednicom u cilju povećanja efikasnosti i većeg stepena sigurnosti ljudi i imovine.

5. LOKALNA UPRAVA I SAMOUPRAVA

5.1. Opći ciljevi

- lokalna administracija treba biti sve manje „vlast“, a sve više „javna služba“ kroz ideju uspostave „menadžera“ općine/grada, dok bi Načelnik bio politička reizborna funkcija,
- Ojačati lokalnu samoupravu, uzimanjem dijela kantonalnih i federalnih nadležnosti,
- Općina treba biti sve manje upravna jedinica vlasti, a sve više „javni servis građana“,
- Lokalna samouprava treba biti sve više okrenuta građanima i korisnicima lokalnih usluga, jer na sve većoj cijeni je ljubazni i predusretljivi lokalni službenik, načelnik, policajac,
- U javnu upravu uvesti koncept tzv. *novog javnog menadžmenta*.

Vlast, treba i može da funkcioniše po principima sličnim u biznisu. Rukovođenje bi u državnim agencijama, lokalnim zajednicama i javnoj upravi trebalo da bude preneseno na poduzetnike /menadžere koji bi ove institucije učinili efikasnijim, a njihove usluge jeftinijim.

Sistem vrijednosti je skup bazičnih realnih i idealnih kategorija na kojima društvo počiva. U socijalizmu to nisu bile samo proklamirane vrijednosti kao što su humanizam, sloboda, jednakost i kolektivizam, već i iskrivljene vrijednosti koje su forsirane u realnom životu: snishodljivost, poslušnost, prikrivanje pravih misli i osjećanja, licemjerstvo, policijsko doušništvo kojih se društvo još uvijek nije oslobodilo.

Naprotiv, uvedene su nove iskrivljene vrijednosti: uticaj u javnim služabama na bazi imovinskog stanja, političke pozicije, prijateljstva i familijarnosti. Imati „vezu“ znači biti značajan u našem društvu.

Krajnje je vrijeme za radikalne promjene u sistemu vrijednosti. Nužno je uspostaviti red u odnosima i red u javnim služabama na transparentan način i na temelju javnih kriterija, po principu „Jednakih šansi za sve“.

Reforma lokalne uprave

Reformama treba postići trostruki cilj: pojačati političku legitimnost, povećati efikasnost i poboljšati efektivnost.

Reforma na lokalnom nivou mora biti ekonomska i politička:

- Primjenu principa New Public Managementa na područje lokalne javne uprave (ekonomski aspekt reforme),
- Decentralizaciju upravljanja kroz prenošenje prihoda i nadležnosti ovlaštenja sa kantonalne vlasti na lokalne organe,
- Povećanu participaciju građana u političkom odlučivanju na lokalnom nivou.

Političke reforme

- ❖ Unutrašnje reforme (orijentacija na ishod, globalno budžetiranje, unutrašnja organizaciona decentralizacija, upravljanje ljudskim resursima, orijentacija na korisnika, nova uloga općinskih vijeća).
- ❖ „Privatizacija“ (outsourcing, javno-privatno partnerstvo, pristup trećeg sektora, itd).

Funkcionalne reforme

- ❖ Decentralizacija (funkcionalne i finansijske reforme, devolucija, deregulacija).

Institucionalne reforme

- ❖ Izbor izvršnog (gradskog) menadžera (direktora administracije).
- ❖ Uspostava povratne sprege i analize provedbe propisa.

Novi načini učestvovanja građana

- ❖ Lokalni referendum po nekim pitanjima.
- ❖ Uvođenje lokalnih pod-skupština i primjena nadzornih odbora; okrugli stolovi, forumi, „komunalno planiranje“, konferencije o budućnosti itd.

Načelnik. Građani za načelnika žele poštenog čovjeka jakih i stabilnih uvjerenja koji će ostati pošten i kada bude izabran; žele čovjeka koji će se zalagati prevashodno za njihove interese i za interese njihove općine, a ne za svoje, stranačke ili kriminalne interese; žele za načelnika čovjeka hrabrog, koji će se smjeti suprotstaviti svim pokušajima da se njihovoj općini i njima nanese kakva šteta, bez obzira ko iza tih pokušaja stajao – lokalna ili neka druga mafija, entitet ili država; žele čovjeka savjesnog, vrijednog, posvećenog poslu i inventivnog, bez podaničkog mentaliteta i odnosa prema bilo kome.

Kakav bi trebao biti kandidat za načelnika:

1. Kompetentan, pošten,
2. Jaka i stabilna ličnost,
3. Posvećen i odan zajednici,
4. Hrabar.
5. Savjestan i moralan,
6. Vrijedan i zna cijeniti tuđi rad,
7. Inventivan,
8. Da ima potrebna znanje i vještine (rukovodne i menadžerske).

Sedam principa javnog života:

- ❖ Nesebičnost,
- ❖ Čestitost,
- ❖ Objektivnost,
- ❖ Odgovornost,
- ❖ Otvorenost,

- ❖ Poštenje,
- ❖ Liderstvo.

Općinsko vijeće

Kandidati za vijećnike moraju imati stav i boriti se za svoje stajalište. Kandidati trebaju proći nužnu obuku u pogledu nadležnosti, ovlaštenja i odgovornosti lokalne uprave. Važno je da kandidati imaju cjelovit, a ne parcijalan pogled, da su svjesni odgovornosti u pogledu objektivnosti, javnog interesa i nepristrasnosti.

Pri izboru i predlaganju kandidata za vijećnike u općinama treba voditi računa o sljedećim karakteristikama:

- Da su moralni i poštenu ljudi,
- Da uživaju ugled u svojoj sredini u kojoj žive i rade,
- Da su posvećeni idejama i principima stranke „Naprijed“,
- Da su prijavljeni i da žive na teritoriji općine u kojoj se kandiduju,
- Da imaju čistu prošlost i sadašnjost bez bilo kakvih negativnosti.

Za vijećnike ne treba predlagati i imenovati osobe koje su:

- Korumpirane i podložne bilo kakvim mahinacijama,
- Sklone raznim porocima (alkoholizam-alkoholičari, droga, kocka i sl.),
- Konfliktne i sklone nedoličnom ponašanju,
- Do sada bili vijećnici pa svoje vijećničke mandate prenosili u druge stranke ili otišli u tkv.nezavisne vijećnike i trgovali sa tim mandadima često i zbog materijalne koristi (tkz. preletači, papci, i sl.),
- Nekompetentne za obavljanje dužnosti vijećnika,
- Sklone pronevjerama na svom radnom mjestu i zbog toga bile predmet disciplinske i druge odgovornosti,
- Krivično odgovarale i kažnjavane za djela kažnjiva po važećim zakonima.

Izvori moći načelnika

Odakle načelnici crpe svoju moć? Kao što je u sociologiji već dugo poznato, izvori moći su brojni i raznovrsni, a oni odakle načelnici crpe svoju moć mogu se klasifikovati kao statusni, organizacioni, aktivistički i psihološki.

Status. Veliki dio svoje moći i uticaja načelnik izvlači iz svog društvenog i političkog statusa. Sama činjenica da je neko načelnik znači da su mu zakonom i statutom općine dodijeljene značajne nadležnosti, značajne već i po tome da su dostupne samo njemu, a ne bilo kome drugom.

Načelniku pripada da govori na svim javnim skupovima i svi ga pozivaju na svoje svečanosti i događaje – svojim prisustvom on daje veći značaj događajima i ljudima oko sebe. Ukratko, načelnik je javna ličnost i taj njegov status donosi mu mnoge povlastice i počasti. I sve to proizlazi iz njegovog statusa. Problem je u tome što mnogi načelnici ne znaju da se nose sa svojim statusom, što je posljedica njihovog političkog neiskustva i nedostatka odgovarajućeg rukovodnog i menadžerskog znanja i iskustva.

Organizacija. Pod organizacijom kao resursom moći ovdje se u prvom redu misli na općinsku upravu koju načelnik po zakonu osniva, propisuje joj organizaciju i čak uređuje sistematizaciju radnih mjesta, uživajući u tome potpunu slobodu. Tako široko ovlaštenje, koje je radi efikasnosti i efektivnosti potrebno, ako se neodgovorno koristi, može imati najmanje dvije posljedice:

Rješenje je u evropskom standardu jedan zaposlenik administracije/ 500 stanovnika općine.

Aktivizam. Aktivizam može u izvjesnoj mjeri zavisiti od ličnosti načelnika i od njegove sklonosti ka određenom stilu rukovođenja što onda podrazumijeva i veću ili manju ekstravertiranost, ali izgleda da se aktivizam može bar djelimično objašnjavati i dominantnom političkom kulturom zemlje, sklonošću kooperaciji ili konfliktnom individualizmu, nivoom socijalne inkluzije i drugim kulturno uslovljenim okolnostima.

Ukoliko ima dobar tim saradnika, općinski načelnik može uspješno ovu ulogu podijeliti sa saradnicima.

Ličnost. Nesumnjivo je da su snažan i hitar um, sposobnost jasnog i efektnog izražavanja i uopće sposobnost komunikacije, šarm u ophođenju s drugima, sposobnost brzog reagovanja i donošenja jasnih odluka, postojanost i čvrst karakter, svijest o vlastitoj vrijednosti i samouvjerenost, poštenje – osobine koje će načelniku dobro doći u sticanju simpatija javnosti i uveliko mu olakšati provođenje društvenih akcija.

Načelnici svoju moć generiraju u prvom redu iz svoje statusne pozicije i iz organizacije (svejedno da li upravnog aparata ili partijske mašinerije), manjim dijelom se potpomažući vlastitim aktivizmom, a nikako se ne oslanjajući na snagu svoje ličnosti, privlačnost svojih vizija, uvjerljivost svoga nastupa.

Ipak, kohezija unutar lokalne zajednice je jedan od najvažnijih preduslova za svaki lokalni ekonomski razvoj. Ovdje podrazumijevamo mogućnost, ali i želju svih, da daju doprinos kroz adekvatne mehanizme, da postoji dobra uprava sa jasno razrađenim normama ponašanja, da je poslovna zajednica proaktivna i posvećena poboljšanju lokalnih ekonomskih uslova, te da unutar općine postoje pozitivni odnosi između lokalne uprave, poslovne zajednice i civilnog/nevladinog sektora. Ne postoji niti jedan strateški dokument koji se može adekvatno kreirati ili implementirati ukoliko ne postoje barem neki, ako ne i svi, od navedenih razloga.

Upravljanje kvalitetom. Pružanje usluga građanima i poslovnom svijetu, kao i razvoj zajednice treba biti utemeljeno sistemski uz elektronsku podršku. Osnovna načela na kojima se zasniva upravljanje kvalitetom treba suštinski implementirati:

- Korisnička orijentacija,
- Liderstvo,
- Sudjelovanje ljudi,
- Sistemski pristup upravljanju,
- Neprestana poboljšanja,
- Odlučivanje zasnovano na činjenicama,
- Odnosi (međuzavisnosti) sa dobavljačima.

Ulogu načelnika i vijećnika treba posmatrati u glavnim aspektima napretka u pružanju usluga, dakle u:

- Unapređenju administrativnih usluga uvođenjem šalter-sala sa solidnom informatičkom podrškom i korisnički orijentisanim osobljem,
- Uvođenju sistema upravljanja kvalitetom u općinskoj upravi,
- Unapređenju komunalnih i socijalnih djelatnosti/usluga,
- Povećanju udjela kapitalnih rashoda u općinskim budžetima.

Teme kojima se treba posvetiti Lokalna zajednica:

- Snabdijevanje vodom,
- Kanalizacija,
- Lokalni putevi i ulice,
- Sigurnost djece i pješaka u saobraćaju (odlazak i povratak do škole, posla itd.),
- Javni prevoz-lokalni,
- Prikupljanje i odvoz čvrstog otpada,
- Reciklaža otpada,
- Toplifikacija,
- Javna rasvjeta,
- Rješavanje pitanja saobraćaja u mirovanju-parking prostor,
- Izgradnja i redovno održavanje igrališta i parkova za djecu,
- Zelene površine i parkovi,
- Socijalna zaštita,
- Obrazovanje,
- Kontinuiran rad na suzbijanju maloljetničke delikvencije i vršnjačkog nasilja,
- Kultura,
- Sport i rekreacija,
- Poticanje poljoprivredne proizvodnje,
- Prostorno planiranje i regulacije,
- Poticaj vjerskim zajednicama i NVO,
- Ekološka pitanja,
- Obdaništa i poticaj natalitetu,
- Briga o starim i iznemoglim osobama i penzionerima,
- Briga o osobama sa invaliditetom ,
- Briga o djeci sa poteškoćama u razvoju,
- Kontakti sa dijasporom,
- Higijensko zdravstvena zaštita na nivou lokalne zajednice,
- Snabdijevanje stanovništva,

- Ravnomjieran razvoj svih mjesnih zajednica na području općine.

Završne napomene:

Svaka općina ima svoje specifičnosti u pogledu geografskog položaja, broja stanovnika, ekonomske razvijenosti, tradicije, kulture, naslijeđa, ...itd.

Stoga uz ovaj dio Programa, potrebno je da lokalne organizacije stranke „NAPRIJED“ dopune Programe svojim specifičnostima, čime bi upotpunile isti.